

GŁOS NARODU

NR. 344. — ROK XXXIX.

REDAKCJA, ADMINISTRACJA I Drukarnia KRAKOW, ULICA SW. KRZYŻA L. 11.
KONTO CZEKOWE P. K. O. WARSZAWA 140055 — KONTO CZEKOWE P. K. O. KRAKOW 401.099.

PONIEDZIAŁEK
19 GRUDNIA 1932.

Przedpłata wynosi:	W Krakowie		Na całym obszarze Państwa polsk. z przysięgą pocztową	Za roczną	Przedpłat. zniżona dla bezrobotnych ludowych	Za każdą zmianę adresu dotyczy 50 nr.
	z odnośnikiem bez odnośnika	z odnośnikiem bez odnośnika				
Miesięcznie	6.20 zł.	5.70 zł.	6.20 zł.	9.50 zł.	5.70 zł.	

Redakcja niezamówionych artykułów nie zwraca i nie honoruje, listów nieopłaconych nie przyjmuje.
TELEFONY: REDAKCJA Nr. 101-90. ADMINISTRACJA Nr. 133-44. Drukarnia Nr. 133-44 i 141-95.

Co się dzieje w szkołach w Łomży? Ustawa o stowarzyszeniach nie dotyczy stronnictw

Prasa łomżyńska donosi, że rozpoczął się tam proces przeciwko kilku nauczycielom o zniesławienie Ks. prefekta. Proces budzi powszechne zainteresowanie ze względu na obraźliwą osobę i na stosunki w szkołach tamtejszych panujące.

Jednocześnie w państwowym gimnazjum żeńskim władze szkolne przeniosły Ks. prefekta w stan nieczynny. Przyczyną było, że wystąpił w obronie moralności młodzieży żeńskiej, której nakazano uprawiać w gorszących kostiumach po publicznym boisku ćwiczenia wspólne z młodzieżą męską i żołnierzami. Rodzice są tem postąpieniem władzy szkolnej i pozbawieniem swych dzieci już od dłuższego czasu nauki religii głęboko dotknięci i rozgoryczeni.

Równocześnie szerzy się w szkołach średnich w Łomży wpływ antyreligijny wskutek zaprowadzenia w tych szkołach jakiejś organizacji politycznej, która się nazywa Strażą Przednią, a do której napędza się młodzież różnymi sposobami. Ta organizacja ma trzy stopnie. Do stopnia pierwszego przyjmuje się młodsze dzieci, do drugiego zwanego literą P zapisuje się młodzież wedle pewnego doboru, a do stopnia trzeciego, czyli „wyższego“ zwanego stopniem L (czyli Legion Młodych) przyjmuje się już wybranych, bo tam obowiązuje zaprzysiężenie co do pracy i co do ducha, w jakim się ta praca odbywa.

Nacisk na młodzież idący zgóry, aby do tej organizacji się zapisywała, jest silny. Chłopcy czy dziewczęta wstępujący do oddziału L podają w swej deklaracji jako swoją ideologię „polityczną“ — Legion Młodych. Wspólne zebrania odbywają się w lokalu BBWR. pod prze-

wodnictwem ucznia szkoły mierniczej. Jaką zaś ideologię członkom tej organizacji się wpaja, o tem niech świadczy między innymi odczyt wygłoszony przez jednego z uczniów państwowego gimnazjum męskiego na temat: Państwo, Kościół i kler.

Cały ten odczyt był stekiem napaści i oszczerstw rzuconych na Kościół na Papieża, na Księżę Biskupów i na duchowieństwo. Stawiał za przykład do naśladowania odwołanie przez Litwę swego posła z Rzymu i wypędzenie duchowieństwa z Hiszpanji. Ten młodzik „z całą stanowczością twierdził“, że kierunek wychowawczy Kościoła, jest sprzeczny z zasadami wychowania „nowoczesnego i państwowego“, że „dogmat łaski uświęcającej wyklucza samodzielność człowieka“, co jest sprzeczne z nowoczesnym pojęciem indywidualności, że nauka Kościoła podważa wychowanie państwowe itd.

Rzucił dalej oszczerstwo na JE. Ks. Arcybiskupa Jalbryzkowskiego, jakoby będąc biskupem łomżyńskim odprawił uroczyste nabożeństwo za Niewiśdomskiego, mordercę Prezydenta Narutowicza. Powtarzał też fałszywe o klerze łomżyńskim, jakoby na skutek rozkazu Ks. Biskupa nie chciał odprawić nabożeństwa za spólków duszy śp. ministra Czerwińskiego. Zdaniem tego młokosa należy dążyć do upaństwowienia Kościoła. Wygłaszający tego rodzaju poglądy, jest za wiedzą swoich nauczycieli prezesem najwyższego stopnia L (Legionu Młodych) w Straży Przedniej gimnazjum męskiego. Niewątpliwie referaty jak powyżej, piszą mu starsi. W podobnym duchu odbywają się też dyskusje na zebraniach tej organizacji. (KAP).

Warszawa, 18 grudnia. (Tel. wł.) W sobotę na posiedzeniu wieczornem Komisji Administracyjnej Sejmu nacelnik wydziału w Min. Spr. Wewn. Czapiński oświadczył na interpe-

lację posła Rymara ze Stron. Narodowego, że tendencją rządu jest niepodobieństwo stronnictw politycznych pod działalność ustawy o stowarzyszeniach.

Boncour tworzy rząd „zjednoczenia lewicy“.

Paryż, 18 grudnia. Wysiłki Paul Boncoura zmierzają do utworzenia rządu „zjednoczenia lewicy“, różniąc się od rządu Herriota silniejszym przechyleniem na lewo. Koła polityczne sądzą, że Boncour utworzy swój rząd jeszcze w ciągu dzisiejszego wieczoru. Ma on w

nim objąć zarazem tekę ministra spraw zagranicznych Wicepremierem i ministrem sprawiedliwości ma być Chautemps, ministrem wojny Daladier a ministrem spraw wewnętrznych senator Steeg. Misja Paul Boncoura znalazła w prasie francuskiej życzliwe przyjęcie.

Francja otrzymała nowy rząd.

Paryż, 18 grudnia. O godzinie 10 wieczorem Paul Boncour przedstawił prezydentowi republiki skład nowego gabinetu. Prezydjum rady

min. i sprawy zagraniczne objął Paul Boncour, skarbnik senator Cheron, roboty publiczne poseł Bonnet, sprawy wewnętrzne Chautemps.

Delegacja rzemiosła u ministra skarbu

Minister skarbu, prof. Zawadzki, przyjął delegację Rady Izby Rzemieślniczych, oraz Rady Naczelnej Rzemiosła Polskiego.

Delegacja przedstawiła p. ministrowi najaktualniejsze postulaty rzemiosła polsk. wskazując na konieczność zastosowania względem rzemiosła szeregu doraźnych ulg. M. in. wskazano na konieczność zmniejszenia stawki zryczałtowanego podatku obrotowego o jedną trzecią, zmniejszenia wymiaru podatku dochodowego, przyspieszenia rozpatrywania odwołań

przeciwko wymiarowi podatków, zezwolenia na ulszeszanie należności za świadczenia przemysłowe na rok 1930 w dwóch ratach, zwolnienia od egzekucyj przedmiotów i surowców, niezbędnych do zarobkowania rzemieślnika, oraz dokonywania rewizyj osobistych tylko w wyjątkowych wypadkach.

Min. Zawadzki wysłuchał szeregu wyjaśnień delegatów oraz przyobiecał rozważyć przedstawione sobie postulaty i w miarę możliwości uwzględnić je jeszcze w bieżącym roku.

POSTĘPOWANIE DOWODOWE.

Jako pierwszy świadek zeznawał M. Marszałik, nacelnik urzędu pocztowego, który przedstawił zachowanie się swoje i paru urzędników w czasie napadu. Napad trwał 7 minut. Do urzędu miało napłynąć 30.000 zł. z Przemyśla, zmieniono jednak decyzję i pieniądze przyszły dopiero 1 grudnia, to znaczy po napadzie.

W urzędzie znajdowało się w czasie napadu 50.000 zł., jednak napastnicy tych pieniędzy nie zauważyli. Świadek stwierdza, że nikt z urzędników, czy personelu urzędniczego nie strzelał. Zeznania te o tyle są ważne, że wynikałoby z nich, iż sami napastnicy prócz zranienia pocztyljona, zabili dwóch swoich towarzyszy, Berezińskiego i Staryka.

Po przesłuchaniu jeszcze kilku dalszych świadków, rozprawę odroczone do niedzieli do godz. 10 rano z tem, że rozprawa toczyć się będzie w Państwowym Szpitalu Powszechnym, gdzie leczą się ofiary postrzelenia przez napastników.

Rozprawa niedzielna.

Lwów, 18. 12. Dziś odbywał się dalszy ciąg rozprawy przeciwko 4 oskarżonym o napad zbrojny w Gródku Jagiellońskim. Sąd zebrał się na oddziale chirurgicznym Szpitala Powszechnego. Jedną z sal szpitala zamieniono prowizorycznie na salę sądową. Pierwszy zeznawał świadek Jan Klimczak, woźny Urzędu Skarbowego, który w chwili napadu wracał z miasta. Zeznania jego nie wniósł niczego nowego do sprawy. Dalszy świadek Kohman, księgowy

Kasy Skarbowej mówi, że w chwili napadu, po oddaniu w jego kierunku strzałów, rzucił się do drzwi kasy i zamknął je. W kasie znajdowało się 54.000 zł. Dembiński zeznał zgodnie z tem, co mówił Kohman.

Posterunkowy Ślugocki opowiedział o zastrzeleniu w Glinnej Nawarji przodownika Kojata i postrzeleniu jego. Świadek rozpoznaje z całą stanowczością Daniłyszyna i Biłasa jako sprawców strzałów w Glinnej Nawarji. W tej chwili wstał Daniłyszyn, który oświadczył, że świadek myli się, gdyż oba strzały oddał on sam.

Prokurator zapytał Daniłyszyna, czy również sam bez Biłasa dokonał mordu na Hołwce. Wywiązuje się polemika między obrocą a prokuratorem. Na tem zakończono niedzielną rozprawę i wyznaczono dalszy ciąg na poniedziałek na godz. 10 rano.

15.000 ZŁ. NA ZATRUDNIENIE BEZROBOTNYCH PRACOWNIKÓW UMYSŁOWYCH.

W wykonaniu celowego programu w zakresie zatrudnienia bezrobotnych, ministerstwo opieki społecznej asygnowała grudzień br. kwotę 15.000 zł. na zatrudnienie bezrobotnych pracowników umysłowych w Warszawie.

Bezrobotni pracownicy umysłowi zatrudnieni zostali w Instytucie Naukowym Gospodarstwa Wiejskiego, w archiwum Związku Oficerów Rezerwy, oraz w Archiwum Wojskowym, przy pracach nieobjętych normalnym budżetem tych instytucji.

ZMARŁ WOJCIECH DĄBROWSKI.

Warszawa 18 grudnia. (Tel. wł.) Dziś w południe zmarł po długich cierpieniach śp. Wojciech Dąbrowski, jeden z najstarszych dziennikarzy polskich.

Na święta! Najlepsze pieczywo Najlepsza mąka

szareda'a filije firmy „Ziarno“ S. A. w Krakowie.

Stan oblężenia w Buenos Aires.

Buenos Aires, 18 grudnia. W związku z wykryciem spisku antyrządowego ogłoszony tu został dziś stan oblężenia. Uchwalony przez Kongres stan oblężenia wprowadzony został narazie tylko w stolicy.

W dzień Wigilii na wieczerzę czarownika Twardowskiego Księżyc w pełni zamienia się w złoty piernik od Rothego.

NADZWYCZAJNA KONFERENCJA MAŁEJ ENTENTY.

Belgrad, 18 grudnia. Rozpoczęła się tu dziś nadzwyczajna konferencja państw Małej Ententy, celem zajęcia wspólnego stanowiska wobec kwestji rozbrojenia, w związku z uchwałą konferencji 5 mocarstw, dalej wobec kwestji długów wojennych i reparacji, oraz polityki gospodarczej Europy. — Czechosłowacki minister spraw zagranicznych dr. Benesz, który przybył tu dziś przedpołudniem, odbył najpierw rozmowę z ministrem spraw zagranicznych Jewiczem, poczem przyjęty został przez króla Aleksandra. W południe wydane zostało w ministerstwie spraw zagranicznych ku czci Benesza śniadanie. Po południu przyjechał do Belgradu rumuński minister spraw zagranicznych Titulescu, witany na dworcu przez Jewicza oraz Benesza.

SIEDMIU KATOLIKÓW I PIĘCIU LIBERAŁÓW RZĄDZI BELGJĄ.

Bruksela, 18. 12. (PAT). Utworzony został nowy rząd. Premierem jest Broqueville. Teke spraw zagranicznych objął Hymans, obrony narodowej Deveze, sprawy wewnętrzne Pollet, finansów Jaspas. W skład nowego rządu wchodzi 7 katolików i 5 liberałów.

BERNSTEIN ZMARŁ.

Berlin 18 grudnia. Autor wielu rozpraw socjalistycznych i wielokrotny poseł socjaldemokratyczny do Reichstagu Edward Bernstein zmarł tu dziś w 83 roku życia.

POŻAR W PORCIE W HAWRZE.

Paryż 18 grudnia. W porcie Hawrze wybuchł na promie-cysternie pożar, który szybko przerzucił się na drugi prom towarowy, wskutek czego oba promy spłonęły. Dwie osoby znalazły śmierć w płomieniach a 3 osoby utonęły.

WISŁA — ZWIERZYNIĘCKI K. S. 2:0 (0:0).

Zawody towarzyskie. Bramki strzelili Kisielński i Lubowiecki. Wisła z 6 rezerwowymi. Publiczności do 500 osób.

Przesłuchanie dalszych oskarżonych

w procesie doraźnym o napad na pocztę w Gródku Jagiellońskim.

Na sobotniej rozprawie o napad w Gródku Jagiellońskim po Biłasiu zeznawał drugi oskarżony Marjan Żurakowski, absolwent 7 klas. gimn., właściciel sklepu korzennego pod Stanisławowa. W czasie napadu miał on baczyć na to, by na korytarzu urzędu pocztowego nie było nikogo.

Przew.: Czy mówiono, po co macie się udać na pocztę?

Oskarżony: To każdy wiedział.

Przew.: Była mowa, że znajduje się tam pół miliona.

Oskarżony: Coś się mówiło. Do urzędników mieliśmy się odezwać: „ręce do góry“, jeżeliby zaś kto nie usłuchał i włożył ręce do kieszeni, mieliśmy strzelać.

Oskarżony opisyje dalej scenę napadu i powiada, że każdy miał otrzymać cyjanek potasu, by w wypadku zranienia, czy czegoś podobnego popełnić samobójstwo. Trucizny jednak nie rozdano.

Dalszy oskarżony Daniłyszyn na parokrotne pytania przewodniczącego odpowiedział, że odmawia wszelkich zeznań. Daniłyszyn odmówił zeznań zarówno w policji, jak i u sędziego śledczego.

Oskarżony Kossak, inspirator napadu, twierdzi w sądzie, że nikogo z oskarżonych nie zna, w napadzie nie brał udziału.

Po przerwie o godz. 17 otwarto.

Upadek rządu francuskiego.

Ostatnia fotografia premiera francuskiego Edw. Herriota, który podał się wraz z całym rządem do dymisji.

Co słychać w Krakowie.

Poniedziałek 19: św. Tymoteusza.
Wtorek 20: św. Teofila.
Wtorek 20: wschód słońca o godz. 8.09, zachód o 15.46.

ZAPIS BIBLIJFILSKI NA RZECZ GMI-NY. W uzupełnieniu naszej notatki o hojnym zapisie ś. p. Heleny z Bielaków Adelmanowej, zmarłej 9 b. m. w Myslenicach, która na ochronę tamtejszą przeznaczyła 150.000 zł. — nadmienić należy, że księgozbiór swój liczący około 3.000 tomów zapisała ona gminie m. Krakowa.

OTWARCIE NOWEGO LOKALU FIRMY WEDEL. Wczoraj odbyło się poświęcenie i otwarcie nowego lokalu firmy E. Wedel w Krakowie. Nowy sklep mieści się w domu „Feniksa” na linii A—B w Rynku. Poświęcenia dokonał ks. infuł. dr. Kulmowski, składając następnie życzenia rozwoju przedsiębiorstwa na ręce właściciela firmy p. Wedla. Sklep zwraca uwagę nowoczesnym urządzeniem wnętrza.

CHOROBY ZAKAZNE. W Magistracie zgłoszono w ubiegłym tygodniu następujące choroby zakaźne: szkarlatyna 18 wypadków, dylferji 20, mumpsu 3, róży 2, ospy wietrznej 5, błękitu 2, czerwonki 2, tyfusu brzuszego 3.

ZAWIADOMIENIA I KOMUNIKATY.

KURSY RZEMIEŚNICZE. Dyrekcja Muzeum Przemysłowego i Instytutu Rzem. zawiadamia, że przyjmuje zgłoszenia na kursy: obsługi kotłowni parowych (kurs II-gi) obsługi maszyn parowych, krawiectwa damskiego i męskiego, złotniczy i dla instalatorów (wodoc. gaz. i kanaliz.).

WYSTAWA DROKÓW I KSIĄŻEK WYSPIAŃSKIEGO. Przedłużenie wystawy w Muzeum Przemysłowym daje możność licznym wycieczkom i przyjeźdnym poznania całokształtu twórczości literackiej St. Wyspiańskiego. Obok dzieł plastycznych w Pałacu Sztuki, znajdują się na wystawie druków i książek utwory typograficzne poety. Zwiedzenie tych dwóch wystaw daje dopiero pojęcie o tytanicznej pracy poety i malarza i o jego wszechstronności twórczej. Wystawę w Muzeum Przemysłowym (Smoleńsk 9) zwiedzać można codziennie od godziny 10 — 1 i od 5 — 7. Wstęp 50 gr. dla kształcącej się młodzieży 20 gr.

ZNACZENIE METODY DALCROZE'A W WYCHOWANIU MUZYCZNYM. Prof. E. Willman-Pnuczowa, wygłosi prelekcję pod powyższym tytułem we wtorek, dnia 20 bm. o godz. 8.15 wiecz., w sali Bolońskiego (Rynek G. 34). Odczyt ten ilustrowany będzie pokazami muzycznymi i rytmiczno-plastycznymi. Bilety bezpłatne wydaje kasa w składzie fortepianów W. Boloński, za zwrotem kosztów programu w cenie 50 groszy (dla członków S. M. M. bezpłatnie) garderoby 20 gr.

REPERTUAR TEATRU SŁOWACKIEGO
Poniedziałek po południu: „Weselo”.
Poniedziałek wieczór: „Madame Butterfly”.
Wtorek 20 grudnia „Egipska pszenica”.
Środa, 21 grudnia popoł. 3.30 „Wyzwolenie”
wiecz. „Egipska pszenica”.

REPERTUAR TEATRU „BAGATELA”
Niedziela 18 o godz. 3.30 po poł.: „Chata za wsią” (dramat ludowy ze śpiewami i tańcami).
Niedziela 18 o godz. 7.30 wieczór: „Dziewczę z chaty za wsią” (dramat ludowy, dalszy ciąg dramatu „Chata za wsią”).

REPERTUAR KINEMATYKÓW.
ŚWIT: „Życie za złoto” (Tom Mix).
WANDA: „Czar jej oczu” (Janet Agunor).
APOLLO: 100 metrów miłości (Dylna, Pogorzelska).
SZUKA: „Król to ja” (Vlasta Burjan).
UCIECHA: „Szlakiem Chaluców”.
ADRIA: „C. k. komenda serc”.

KINOTEATR
DZWIĘKOWY

„ŚWIT”

DOM KATOLICKI
PRZY UL. STRASZEWSKIEGO 19.

Od soboty dnia 17-go grudnia 1932 roku.
Ulubieniec wszystkich, niezrównany jeździec i strzelec
król cowboyów **TOM MIX**

W wielkim filmie najnowszej produkcji dźwiękowej p. t.
ŻYCIE ZA ZŁOTO W poszukiwaniu złota ukrytego w pustyni tragiczne przeżycia wskutek braku wody i żywności - pościg za złoćcykami - niezwykle emocjonujące przygody - niewiarygodnie dotąd sensacje - jeden z najlepszych filmów z **TOM MIXEM**.

Początek przedst. w danie powsz. o g. 5, 7 i 9-10 wiecz., w niedzielę i święta o g. 3, 5, 7 i 9-10
Najtańsze kino dźwiękowe w Krakowie!
Pierwsze cztery dni wolne wstępy i zniżki nieważne.

Ku czci Królowej Jadwigi.

Z pewnością mile będzie przez wszystkich powitana wiadomość, że Kraków sposobi się do złożenia holdu królowej Jadwidze — tej polskiej królowej, której wiekoduszna ofiara serca umożliwiła Polsce dokonanie wielkiego dzieła nawrócenia Litwy na chrześcijaństwo i zawarcie z nią unji.

Mianowicie w sobotę, 17 b. m., odbyło się w Domu Katolickim pod przewodnictwem Ks. Metrop. Sapiehy zebranie poświęcone przygotowaniu uroczystego obchodu. Po wyjaśnieniach udzielonych przez Ks. Metropolite ustalono, że na ten obchód złożą się: uroczyste nabożeństwo w katedrze na Wawelu w dniu 10 stycznia 1933 roku i wieczorem tego samego dnia Akademia w Domu Katolickim. W programie Akademii przewidziane są (prócz pro-

dukcji muzycznych) trzy referaty: prof. Haleckiego z Warszawy na temat: „Jadwiga jako królowa”, — prof. Dąbrowskiego o starym Krakowie, — i Ks. Arcybiskupa Teodoro o cnotach chrześcijańskich Jadwigi

W końcu wybrano Komitet wykonawczy z Ks. Metrop. Sapiehy i Ks. Bisk. Rospondem na czele. Weszli do niego p. p.: inż. Adelman, Dr Beaupré, prof. Dąbrowski, Dr Dombiński, Dorawski, ks. prof. Fijałek, Dr Flach, dyr. Gawroński, Jaworski, prof. Koneczny, ks. dyr. Lubowiecki, Ks. Rektor Michałski, Dr Peleczar, prof. Piotrowicz, ks. Piwowarczyk, hr. Pusłowski, Rakosz, ks. Siedlecki, ks. prałat Ślepicki, prof. Smoleński, Truszowski, Turowicz, dyr. Winiarz. Komitet ma prawo kooptacji.

Dzisiaj 16 b. m. „SZUKA” w kinoteatrze

Najpotężniejszy film sezonu 1932/33. — Najnowsze arcydzieło filmowe, tryskające ogniem, życiem i radością, które rozśmieszy do łez najczarniejszych pesymistów!

KRÓL TO JA!

Wytworna komedia, pełna komicznych awantur i romantycznych przeżyć! Ołbrzymia wystawa — Bajeczna treść — Sztuka kochania Wspaniały humor

VLASTA BURJAN

Werwa i flirt! — W głównej roli władca komizmu i śmiechu komendant wesołości, c. k. Feldmarszałek dowcipu Bezkonkurencyjny majsterzyk doskonałości, tętniący akordami śmiechu, brawury i radości życia — reżyserował gośny realizator **KAROL LAMAC** Gigantyżne to arcydzieło filmowe spotkało się z szalonym powodzeniem na wszystkich ekranach świata! — Wyjątkowo na ten film zniżki ważne, w piątek sobotę i niedzielę.

SŁOŃCE: „Ostatni rozkaz” (E. Janigis).
PROMIEN: „Hrabina Paryża” (Mia May i E. Janigis).
ATLANTIC: „Cham” (według powieści E. Orzeszkowej).
KINO DOMU ŻOŁNIERZA POLSKIEGO: Od 19 do 22 b. m. „Moralność pani Dulskiej” (z Z. Batoryką).

Gwiazdkę dla biednych.

Miejski Kom. Pom. Bezrobotnym zwraca się z prośbą do Obywatelstwa krakowskiego, aby z okazji świąt Bożego Narodzenia pamiętało o najbiedniejszych bezrobotnych i ich dzieciach i na ten cel złożyło ofiary w gotówce lub w naturze. Dary składać można: w biurze Komitetu — Magistrat Wydział VI (Opieki Społecznej) II. p. drzwi Nr. 6 tel. 104.21 lub w Kasie miejskiej w zeszłym tygodniu je czekiem P. K. O. na konto Nr. 405.650.

Zawiązanie Stowarzyszenia św. Wincentego a Paulo w Borku Fałęckim.

W ub. niedzielę założono w Borku Fałęckim Stow. Pań Miłosierdzia św. Wincentego a Paulo. Po przemówieniu Ks. Superjora Szym bora, który skroślił życie św. Wincentego a Paulo i cele Stowarzyszenia, zabrała głos p. Kowalowska, podnosząc ważność akcji miłosierdzia w dzisiejszych czasach.

Stow. Pań Miłosierdzia założone zostało przez św. Wincentego a Paulo w roku 1617. Było to pierwsze z jego dzieł. W Polsce w r. 1931 było 400 stowarzyszeń Pań Miłosierdzia, 40.000 członków czynnych i wspierających, kilkanaście tysięcy ubogich rodzin w opiece, a do obchód wynosił przeszło półtora miliona zł.

Po przemówieniu delegatki wybrano wydział Stow. P. Miłosierdzia oraz komisję rewizyjną.

Stow. Pań Miłosierdzia opiekuje się żebrakami.

Rok temu Stow. Pań Miłosierdzia założyło osobną sekcję a to celem zwalczania żebractwa. Zwalczanie to polega na zaopiekowaniu się biedakami i powstrzymaniu ich w ten spo-

sób od nachodzenia sklepów, wystawiania w miejscach publicznych itp. Sekcja udziela ubogim w miarę potrzeb śniadań, obiadów, prowiantów, lekarstw, naprawy ubiwia, dalej w razie rzeczywistej potrzeby płaci czynsze mieszkalniowe itp. Siostry Miłosierdzia, przeznaczone do usługi ubogich, odwiedzają ich w mieszkaniach. w razie potrzeby leczą, a w razie śmierci zajmują się pogrzebem biedaka.

Sekcja Z. Z. zajmuje się też moralną stroną ubogich. U XX. Misjonarzy na Kłoparzu odprawia się dla ubogich Mszę św. każdej niedzieli i święta z odpowiednim kazaniem. W ziemi kaplica jest opalana, a po każdym nabożeństwie otrzymują ubodzy ciepłe śniadanie.

Przy takiej opiece jamużna przeznaczona na ten cel użyta jest dla prawdziwie potrzebujących. Kupiectwo krakowskie postąpiło rozumnie, odmawiając wsparć wólczyam się zebra kom. i wydając wsparcie dla ubogich do rąk Stow. Pań Miłosierdzia. Niestety ogół społeczeństwa nie idzie tą drogą, wspiera nadal bez krytycznie ulicznych wydrwigrosów i utwierdza w ten sposób żebractwo.

Z okazji świąt Bożego Narodzenia, w czasie których ubodzy otrzymują większe wsparcie przy obchodzie Gwiazdki, zwraca się Stow. Pań Miłosierdzia do ogółu społeczeństwa z gorącą prośbą o łaskawe datki tak pieniężne, w ubraniu jakoteż i w obuwiu używanem. Łaskawe dary przysyłać należy pod adresem: SS. Miłosierdzia, Kraków, ul. Warszawska 6, telef. 133-67, Nr. konta PKO. 408.747. Gwiazdka dla ubogich Sekcji Z. Z. odbędzie się dnia 22 grudnia o godz. 10 przy ul. św. Filipa 17. Goście mile widziani.

Gwiazdka dla sierot i najbiedniejszych dzieci kolejarzy.

Samopomoc Humanitarna Kolejowców okręgu krakowskiego urządza dziś 19 bm. o godz. 16 w Domu Katolickim przy ul. Straszewskiego uroczystą „gwiazdkę” dla sierot po pracowników kolejowych. Komitet obdzieli około 600 sierot trzewikami, swetrami, materiałami na ubrania i słodyczami.

We wtorek dnia 20 b. m. o godz. 16-tej w świetlicy Kolej. Przysp. Wojsk. na stacji w Krakowie urządza „Rodzina Kolejowa” gwiazdkę dla dzieci najbiedniejszych pracowni-

ków kolejowych. Komitet obdzieli 350 dzieci obuwiem, materiałami i słodyczami.

Program „gwiazdki” w jednym i drugim miejscu urozmaicony. Dla pracowników kolejowych i ich rodzin wstęp wolny.

Napowietrzna autostrada

W tych dniach oddana została do użytku napowietrzna autostrada, łącząca przedmieścia Nowego Jorku Jersey i Newark. Koszta budowy tej autostrady ciągnącej się na przestrzeni 21 kilometrów, wyniosły około 40 milionów dolarów.

WYKUP ŚWIADECTW PRZEMYSŁOWYCH W BIURZE K. K. K. WIEŁOPOLE 11.

Krak. Kongregacja Kupiecka używała wozem lat ubiegłych upoważnienie Krak. Izby Skarbowej do przyjmowania wpłat za świadectwa przemysłowe na rok 1933 i do zbiorowego wykupu patentów. Wpłaty uskuteczniać można codziennie w godz. od 9-tej do 1-szej i od 5—7-mej w biurze Kongregacji Kupieckiej (Wielopole 11) do dnia 31-go grudnia br.

NEKROLOGJA.

Dnia 18 bm. zmarła w Krakowie śp. Marja z Andrzejowskich Grabie-Lipska, przeżywszy 76 lat. Zmarła była wdową po śp. Gabryelu, obywatelu ziemskim i weteranie z r. 1863 — a matką śp. Jacka, doktora filozofji, kustosa Biblioteki książek Czartoryskich, oraz pani Jadwigi Wąskowskiej, żony naszego współpracownika.

Pogrzeb odbędzie się we środę o godz. 10 rano z kaplicy na cmentarzu rakowieckim.

Dnia 15 grudnia 1932 r. zasnął w Panu po krótkich a ciężkich cierpieniach zaopatrzonej w sakramenty nasz ukochany współbrat

R. P. BONUS MZYK

subprzeor
przeżywszy lat 49 — w klasztorze 26.

Nabożeństwo żałobne odbędzie się w poniedziałek o godz. 9.1/2 następnie złożenie zwłok do grobowca.

Konwent O.O. Bonifratrów.
Zebrzydowice.

Dochód społeczny „Polski.”

Pod powyższym tytułem ogłosił dr. Doderko pracę, w której udowodniono, że dochód społeczny Polski w r. 1928/29 wyniósł: dla rolnictwa 9059.3 milj. zł., dla przemysłu 6930.3 milj. zł., dla handlu 2978.3 milj. zł., razem 18967.9 milj. zł., przy czym produkcja netto na 1 robotnika wynosiła: w rolnictwie 1025 zł., w rybactwie morskim 1046, w rzemiosłach 2003, w górnictwie 3633, w przemyśle (bez monopolu) 4687, w przemyśle rolnym 7145 zł.

Jeżeli przeto oznaczyć produkcję netto na 1 robotnika w przemyśle przez 100, to otrzymuje się cyfry w procentach wyraźnie wskazujące, o ile większy dochód społeczny wynika z pracy robotnika w fabryce, niż z pracy wieśniaka na roli. Cyfry te są następujące: w rolnictwie 22 proc., w rybactwie morskim 23 proc., w rzemiosłach 45 proc., w górnictwie 78 proc., w przemyśle (bez monopolu) 100 proc., w przemyśle rolnym 152 proc.

Kino.

Z kin krakowskich.

Ostatni przed świętami tydzień w kinach krakowskich stoi pod znakiem wznowień lepszych filmów z ubiegłego sezonu. Ponownie zatem oglądamy w kinie „Sztuka“ wyborną komedię czeską p. t. „Król — to ja!“ z popularnym komikiem, Vlastą Burianem w roli tytułowej. Przypominamy, że komedia ta, tryskająca werwą i humorem, odznacza się starannością reżyserji i wystawy, oraz wysokim poziomem aktorskim całego zespołu. Na wyróżnienie zasługują też udźwiękowienie, w pamięci bowiem widzów zostaje parę pomysłowych efektów dźwiękowych i plastycznych, jak n. p. przejście z gwizdu Buriana na gwizdzący pociąg w pędzie. Niezapomnianą Zanetę Gaynor, bohaterkę tak przepięknych filmów, jak: „Siódme niebo“ i „Anioł ulicy“, podziwiamy znów na ekranie kina „Wanda“ w lirycznym obrazie p. t. „Czar jej oczu“, reżyserji H. Kinga. Partnerem Gaynor jest znany amator filmowy, Charles Farrell. Zwolennikom emocjonujących przygód dostarcza zawsze dużo wrażeń słynny „król cowbojów“, Tom Mix, który popisuje się obecnie w kinie „Świt“, występując w najnowszym dźwiękowym p. t. „Życie za złoto“. Trzon tego sensacyjnego dramatu stanowią tragiczne przeżycia wskutek braku wody i żywności, podczas poszukiwania złota, ukrytego na pustyni. Kino „Uciecha“ demonstruje film reportażowo-krajoznawczy z życia nowej Palestyny p. t. „Szlakiem chaluców“ (chaluc — jest to nazwa kolonistów żydowskiego w Palestynie). Podkreślić należy, że celem i zadaniem tego filmu jest wzbudzenie wśród żydów tęsknoty za ojczyzną i propaganda osiedlania się we własnym państwie, którego stolicą jest Tel-awiw. Patrząc więc na ten zajmujący film, życzymy sobie, aby jaknajszybiej wywołał pożądaną reakcję w społeczeństwie żydowskim. Z innych wreszcie programów zasługują na wspomnienie: polski film „Cham“ wyświetlany w kinie „Atlantyc“, dalej doskonały „Ostatni rozkaz“ z Emilem Janingsem w roli głównej (kino „Słońce“) i „Hrabina Paryża“ z Mią May w kinie „Promień“.

Nadużycia w piekarniach sowieckich.

„Oszczędzajcie na chlebie“ — z takimi słowami zwraca się moskiewska „Prawda“ do ludności sowieckiej. Centralny organ partji komunistycznej wzywa czynników, aby poświęcono większą uwagę kwestji przydziału chleba, zwłaszcza w wielkich ośrodkach miejskich. Przy tej sposobności pismo to zwraca uwagę na „znikanie“ chleba w moskiewskich piekarniach i ostro krytykuje jakość wypiekanego chleba.

Moskiewska komisja kontrolna dokonała rewizji w szeregu piekarni. W wielu piekarniach stwierdzono marnowanie olbrzymich ilości mąki. Zjawisko to da się zauważyć w truście dla wyrobu chleba. Truść ten nie może wykazać, co stało się z 4.432 tonami mąki w ciągu jednego kwartału. W pierwszym miesiącu czwartego kwartału ilość mąki zmarnowanej była jeszcze większa, gdyż wykazano, że 4.475 ton (czyli więcej niż dawniej w ciągu całego kwartału) uległo zniszczeniu.

Komisja kontrolna stwierdziwszy takie marnowanie poczyniła odpowiednie zarządzenia, tak, że obecnie niszczy się tylko 653 ton mąki.

Czy jednak rzeczywiście mąka w tak wielkich ilościach została zniszczona? Mąka poprostu znika z piekarni, dostaje się do rąk prywatnych a piekarze sprzedają ją lub odnoszą do domu dla własnego użytku. Komisja kontrolna stwierdziła n. p. że zarządca magazynów w pewnej dzielnicy Moskwy sprzedaje mąkę za pośrednictwem swej żony i to nie w małych ilościach, ale na pudry (1 pud — 16 kg.). Zarządca innego magazynu fałszował dokumenty (napisał, że zamiast 27 kg. wydano 227 kg.). W innym jeszcze magazynie skradziono 2.000 kartek chlebowych, które sprzedano spekulantom za 35.000 rubli. W związku z tem w piekarniach moskiewskich i sklepach z chlebem zwolniono z pracy 336 pracowników, z których 256 postawiono przed sąd.

Jest jeszcze inna przyczyna niedomagań. Stwierdzono, że z pieca wyjmując się chleb, który jako „nieużytek“ musi być wyrzucony. Nie można wprost takiego chleba sprzedawać. Tak n. p. w jednej tylko piekarni w Stalinowskim powiecie Moskwy, z 2.000 kg. wypieczonego chleba trzeba było wyrzucić 600 kg. jako „nieużytków“, czyli niemal jedną trzecią chleba wypieczonych w tym dniu.

W ciągu jednego miesiąca w innej piekarni w Moskwie było 12.853 kg. chleba nie nadającego się do użytku.

Nie więc dziwnego, że prasa sowiecka bije na alarm i wzywa do oszczędzania. Stan o tyle jest jeszcze zły, że tegoroczne rekwizycje zboża nie przyniosły takich wyników, jakich się według planu spodziewano.

Dziś i codziennie **„WANDA“** w teatrze świetlnym

Rekordowe arcydzieło dźwiękowe najsłabniejszej sztuki o genialnym rozmachu inscenizacji. — Daleki od szablonu, niezwykle fascynujący film

CZAR JEJ OCZU

Przedudowna rapsodia dwóch serc według słynnej powieści Izraela Zangwilla.

W rolach głównych: Najczarowniejsza para kochanków ekranu **Janet Gaynor i Charles Farrell**

Muzyka Georga Gerschwina — Reż. Henryk King.

Każdego wżruszy, ośmi i oczaruje wielkością tematu wspaniałymi melodiami wystawa i gra ten tęczyowy tomasz wyśniony na kanwie najczystszej miłości dwójga kochających serc.

Ponadto w programie dodatki dźwiękowe.

Początek seansów o godz. 5, 7, i 9.10; w niedzielę i święta o g. 3 pop. Program Nr 11.

Pięcioletnie Aeroklubu Rzeczypospolitej Polskiej

Mija pięć lat od chwili, w której powołany został do życia Aeroklub Rzeczypospolitej Polskiej. Podjął on między innymi dwa główne zadania: kierownictwo sportu lotniczego w Polsce, oraz nawiązanie i utrzymanie kontaktu tego lotnictwa z zagranicą.

Prace statutowe i przygotowawcze prowadzone już były od czerwca 1927 r. Zadanie nawiązania i utrzymania kontaktu ze sferami sportowo-lotniczymi zagranicą — wypełniał Aeroklub Rzeczypospolitej Polskiej przez uczestniczenie w międzynarodowych zjazdach lotniczych, oraz przez zapewnianie udziału Polski w międzynarodowych zawodach i konkursach lotniczych i balonowych. Tutaj wymienić należy udział nasz w Challenge'ach 1929, 30 i 32, w zawodach w Zurichu, w zawodach szybowcowych w Rhön, w zawodach balonowych o pułhar Gordon-Fenneta i innych. Ponadto Aeroklub Rzeczypospolitej Polskiej zorganizował międzynarodowe zawody balonowe podczas Powszechnej Wystawy Krajowej i ufundował nagrodę „Orla białego“ na zawody lotnicze w Cleveland.

To też jak na innych odcinkach życia międzynarodowego tak i na odcinku sportu i turystyki lotniczej słowo Polska zaczęło oznaczać konkretne i wysokie walory. Udział Polski w trzech Challenge'ach był tego może najlepszym dowodem. Pierwszy Challenge — to dla Polski tylko organizacja odcinka polskiego bez udziału samolotów polskich w zawodach. Drugi — pierwsza próba udziału, a trzeci Challenge to już świetne, a tak bardzo zasłużone zwycięstwo porucznika Żwirki i inżyniera Wigury.

Jeżeli chodzi o sport lotniczy w kraju, to tutaj ARP. dążył przedewszystkiem do koordynacji współpracy Aeroklubów regionalnych, co znalazło swój wyraz w afiliacji wszystkich tych klubów lotniczych. Wszystkie zawody i raidy lotnicze, organizowane w ostatnim pięcioletniu, były organizowane bądź bezpośrednio, bądź przy współpracy i poparciu ARP.

Największe krajowe zawody lotnicze, zwane dorocznymi wycieczkami lotnictwa sportowego, t. j. Krajowe Konkursy Samolotów Turystycznych (2-gi, 3-ci i 4-ty), finansowane przez LOPP., stały całkowicie pod kontrolą i organizacją sportową ARP. To samo dotyczy w mniejszym lub większym stopniu innych konkursów i zawodów lotniczych o charakterze regionalnym.

ARP. chcąc sprostać swym obowiązkom reprezentacyjnym i dążąc do umocnienia i jednolitości bliższego kontaktu między działaczami i sympatykami lotnictwa — zorganizował własny lokal klubowy, otwarty w marcu 1931 r.

Gdy chodzi o dzisiejszy poziom organizacyjny i rozpowszechnienie lotnictwa sportowego — to pomysłowy stan dzisiejszy jest owocem pracy regionalnych Klubów Lotniczych, zespolonych z Aeroklubem R. P.

Wydawnictwa gwiazdkowe

Księgarni Gebethnera i Wolffa

Księgarnia Gebethnera i Wolffa wydała na gwiazdkę 4 nowości i 5 wznowień, wszystkie na wysokim poziomie.

Makuszyński wydał nową powieść: „Panę z Mokraj Głową“ dla młodzieży od lat, powiedzmy, 10—12 i starszych. Historia, jak zawsze u Makuszyńskiego, arcywesoła i arcyrzewna. Bohaterka — dziewczynisko pocieżiwe z kośćmi — ale urwis i zawadziak, jakich świat nie widział — jej figle, psikusy, jej smutki dziewczęce zmuszają czytelnika raz po raz do wybuchów śmiechu, to do łez rozczulenia. Są rozdziały, np. śmierć znanego księdza, którym sam Dickens pozazdrościłby siły lirycznej.

Prawdliwą nowością jest, ze zgodnej współpracy tegoż autora z M. Walentynowiczem poczęte „120 Przygód Koziołka Matołka“. Jest to niejako film rysunkowy, utrwalony na (doskonalszym) papierze pomysłowym piórem Makuszyńskiego i świetnym barwnym rysunkiem Walentynowicza. Jeżeli dodamy, że jest tego 120 czterobarwnych rysunków na ofsetowym papierze większego formatu, że piękna książka ta kosztuje tylko zł. 3.50, to... wniosek wyciągną sami czytelnicy, spiesząc tłumnie do księgarni.

Również pięknie wydane i tanie (bo po zł. 2.50) są dwie książki dla dzieci: A. Bogusławskiego „Mała Tereska“ i E. Szelburg-Zarembiny „Moje wierszyki“. Bogusławski podejmuje i modernizuje z największym powodzeniem tradycję Or-otową: jego wierszyki i proza rymowana trafiają do wyobraźni dziecięcej prostotą a zarazem pomysłowością i jakimś szczególnym ciepłym, ojcowiskim tonem. Książkę tę barwnie i wesoło ilustrował St. Bobiński. „Moje wierszyki“ E. Szelburg-Zarembiny odznaczają się wdziękiem i śpiewnością, umiętnością wdożenia się w prostą ale zarazem niezwykle kolejno rozumowania dziecięcą. Ilustracje do tej książki W. Zawidzkiej zasługują na pochwałę.

Ze wznowień — również bardzo tanich — wspomniemy „Ala w Krainie Czarów“ — klasyczne arcydzieło angielskiego humoru, do którego dziś przynajmniej się nawet francuscy surrealiści, „Gucia zaczarowanego“ Urbanowskiej, komuż nieznana, a dziś szczególnie aktualną powieść o Guciu, za lenistwo i brak szacunku dla pracy przemienionego w muchę i w tej postaci obserwowanego wieczny ruch i pracę wracą w przyrodzie, kapitalne „Dzieci Pana Majstra“ Niedzieli, i figle i przygody jego dzieciarni spisane świetnym wierszem Rogoszojny; dawno niewznawiane „Powiastki króciutkie“ Niewiadomskiej w formie niefrasobliwych opowiadań dla małych dzieci podające wartościową treść dydaktyczną; i wreszcie pierwszorzędna „Wyprawę po skarby“ I. M. Zaleskiej — zawierająca wszystko, czego żądać można od dobrej książki przygód: barwną żywą akcję, umiętność trzymania uwagi czytelnika w napięciu, zaskakiwania niespodziankami i zagadkami, dzielnych sympatycznych bohaterów, egzotyczne tło australijskie, mnóstwo wiadomości przyrodniczych i krajoznawczych, podanych w barwnej i ciekawej formie.

Wszystkie wymienione książki są ładnie wydane, barwnie ilustrowane, a i, co dziś najważniejsze, niedrogie.

Teatr świetlny **„UCIECHA“** Starowiślna 16.

Od soboty **„UCIECHA“** dnia 17 grudnia

Wyświetla przepiękny film reportażowy i krajoznawczy z życia

NOWEJ PALESTYNY p. t. SZLAKIEM CHALUCÓW

Stambuł — Egipt — Palestyna — Jaffa — Jerozolima — Tel-awiw — Tyberias, osady kolonistów, życie pionierów żydowskich. Zdjęcia z wielkiej Makkabiady Karnawał żydowski w Tel-awirze.

W programie znakomite dodatki dźwiękowe.

Nadprogram orkiestra „Uciechy“ wykona szereg utworów koncertowych.

Przedst. od godz. 5, 7, i 9 wieczór, w niedzielę i święta od godz. 3 popo!

FISHRAMONJE

SZKOLNE

„Schneider'a“

długość 1 m
szerokość 0.52 m
wysokość 1.12 m

4 oktawowe
system ameryk

po niższej cenie **Zł. 650.—**
poleca Skład fortepianów

WŁAD. BOLONSKI

KRAKOW, RYNEK GŁ. 34

Radio.

Wtorek, 20 grudnia 1932.

Kraków, (312.8) G. 11.40 Przegląd prasy i komunikat meteorologiczny; 11.58 Sygnał cza su, hejnał z Wieży Mariackiej, program na dzień bieżący; 12.10 Płyty gramofonowe; w przerwie komunikat meteorologiczny z Warszawy; 15.10 Transmisja z Warszawy; 15.35 „Najnowsze wydawnictwa“ omówi dr. A. Bar; 15.50 Płyty gramofonowe; 16.25 Transmisja z Warszawy; 17.55 Program na dzień następ-

ny; 18.00 Muzyka lekka z Warszawy; w przerwie: krakowskie wiadomości bieżące; 19.00 Rozmaitości, komunikaty, giełda zbożowa; 19.15 „Stary Kraków“, gawęda w opracowaniu dr. J. Dobrzyckiego; 19.30 Transmisje z Warszawy.

Katowice, (408.7) G. 15.50 Bajeczki Cioci Heli dla dzieci; 19.00 „Dawne rezydencje polskie.“ — Puławy.

Lwów, (380.7) G. 15.25 Lwowski kącik L. O. P. P.; 16.00 Audycja „Błękitnych“ akcja „Radio — dzieciom“; 19.00 „Skrzynka techniczna“.

Advokat

Dr. Bronisław Kuśnierz

otworzył kancelarię
w Krakowie,
przy ul. Dunajewskiego 1,
III piętro. — Telefon 135-39.

**Dań skrzydła swym listom.
korzystaj z poczty lotniczej!**

Dziś piątek 2 bm. **„APOLLO“** w teatrze świetlnym

Najweselszy film sezonu. — Bezkonkurencyjny majstersztyk doskonałości, pełen brawury śmiechu i radości życia!

100 metrów miłości

Przygody mecenasa sportu **MONKA** recte Mieszka Oszecep — Sardinenflaza i Jakoba Rybkesa. — Świetnie zabawne arcydzieło, obfitujące w niezwykle komiczne sytuacje i kapitalne awanturki miłosne!

Najdowcipniejsi ludzie w Polsce Śpiewają, sportują i robią kawały! Nieporównany komik **Adolf Dymśa** w otoczeniu słynnych gwiazd humoru jak: **Lawiński, Konrad Tom** oraz artyści ekranu — Mieczysław Cybulski, Krystyna Ludwik Marjan Rentgen, E. Koszucki, M. Beteherowa, J. Kobus i w. innych

Ponadto udział biorą najwybitniejsze asy sportu polskiego! — Przemila muzyka! — Najmodniejsze przeboje śpiewane!

Film ten przewyższył najmielsze oczekiwania znawców!

Przedprzedaż biletów w kasie kina od godz. 11-tej do 1-szej przedpołudniem.

Humor i rozrywka.

Plotki o Krakowie.

Kraków jest kochanym miasteczkiem. Wprawdzie dumnie stawia przed sobą rodowy tytuł „stoleczno-królowski” miasta, wprawdzie rozbudowuje i rozrasta się „na wielką skalę”, a w żyłach swych czuje tętno wielkiego miasta — mimoto jednak jest tylko kochanym miasteczkiem. Gdy na Rynku głównym zjadą się dwa tranwaje, taksówka i chłopka fura, krakowianin staje, uśmiecha się radośnie i mówi przybyszowi: — Popatrz, jaki u nas ruch! Gdy koń upadnie na ulicy i złamie sobie nogę, robi się obrzytmie zbiegowisko i każdy młaskając językiem mówi: to ci sensacja! — A cóż dopiero się dzieje, gdy Kraków złapie taką gratkę, jak proces p. Ciunkiewiczowej! Wówczas nie je, nie śpi, tylko czyta łapczywie każdy szczegółlik z rozpraw i ma genialne pomysły a la Sherlock Holmes i dziwi się, że sąd na nie nie wpada.

Kraków jest stateczny. O godzinie 10-tej wieczorem miasto śpi, a na ulicach wieje pustka.

Kraków ma dobre serce. Nie tylko wspiera jak może, biedaków, ale troszczy się nawet o wiewiórkę, która biega po plantach i ośmiela na poeciwiemni minami przechodniów zjada orzeszki z ręki. Krakowianie zaś potrafią godzinami stać przy płocie i podziwiać puszysty ogonek wiewiórki.

Te wszystkie zalety Krakowa odnoszą się oczywiście do jego mieszkańców, ludzi miłych, spokojnych i nie uznających zasady: „czas to pieniąż”. Przeciwnie, Krakowianie mają dużo czasu, a mało pieniędzy. Zaraz po pierwszym miesiącu następuje pewne ożywienie finansowe u kupców: koło 5-tego ruch słabnie; koło 10-tego — zanika; od 15-tego do 30-go panuje wily

spokój, t. zw. zastój. Kryzys nadał pewnych kederów stagnacji — ten i ów robi plażę. Kupcy nie tylko osiwiali, ale wylisiali od ciągłego rwania włosów z rozpaczy.

„Panem ci circenses” wołali Rzymianie: — tak jest też w Krakowie: kto jest panem, ten idzie do cyrku, lub do kina. Wogóle przy swem przeważnie urzędniczym życiu musi Krakowianin dbać o pokarm dla fantazji, która przecież żywot znośniejszym czyni i pozwala przetrwać „bryndzę”. Dlatego kina mają duże powodzenie, a zwłaszcza komedje z milionerami (dla ubogich panien) i z posażnymi gwiazdami (dla chudopacholców). Również filmy nieprawdopodobne są chętnie oglądane, gdyż zblizają się w swjej koncepcji do dziedziny marzeń o wyższej pensji, awansie, wyjeździe na Riwjerę i t. p.

Polityką Kraków nie zbyt się bawi: urzędnicy należą do sanacji, bo tak im każą, a nie w Radzie miasta rajcowie wyciągają na znak przewodniczącego ręce do góry, uprawiając t. zw. gimnastykę szwedzką. Myśleć przy tem nie potrzebują.

Akademicy klepią biedę, a w sezonie jestemnym oburzają się na żydów. Z akademikami jest coraz gorzej, bo nawet nie mają na kinachby sobie umilić życie. Większość też nie jada obiadów, a wielu mieszka w nieopalanym mieszkaniach. Dziw tylko, że taki głodomór nie traci dobrego humoru?!

Kraków jest miłem i spokojnem miastem. Wiedzą o tem wszyscy i chętnie zjeżdżają do niego. Oglądają Sukiennice, a na żydowskie stragany przynykają oczyma. Przecież nie jest jeszcze tak źle: kilka, może kilkanaście kamienic w śródmieściu jest jeszcze w rękach chrześcijan...

Wielka sensacja i małe życie.

JAK CZYTELNICZY REAGUJĄ NA SENSACYJNĄ WIADOMOŚĆ?!

Niedawno donosiliśmy, że w nocy z 8 na 9 bm. dokonano włamania przy ul. Ciasnej 16 do składu skór. Bandyci niespostrzeżenie dostali się przez tylne drzwi do magazynu, obezwadnili stróża, który pilnował sklepu, zakneblowali mu usta, związali go i spokojnie zabrali się do pakowania łupu. Udało im się zabrać futer na kwotę około 100.000 złotych i umknąć bez śladu. Policja jest już na tropie zuchwałych włamywaczy. Właściciel magazynu, Fr. Sikorski wyznaczył nagrodę 5.000 zł. za schwytanie sprawców rabunku.

Wiadomość o kradzieży wywołała liczne komentarze i przypuszczenia, gdy sprawa rozgłoszyła się w mieście. Poniżej zamieszczamy kilka głosów naszych czytelników:

LOGIK: — napewno musieli to być złoczyńcy, dobrze obznajomieni z terenem!

FACHOWIEC: — ...czy tam czasem stróż nie machał swych palców?! Nic, odkąd czytam Wallace'a, nie mogę uwierzyć, by sprawa miała się tak prosto!

NAOCZNY ŚWIADEK: — ...nie rozumiem, żeś ty tego nie zauważył. Staszku! Przecież wczoraj wieczorem na Rynku minęło nas dwu mężczyzn z plecakanami!

BOJAŻLIWA: — ...w naszej okolicy co chwila słyhać o takich wypadkach. Powtarzam wciąż: zamykajcie dobrze drzwi, gdy wieczorem wychodzicie!

OPTYMISTA: — ...to byłoby śmieszne, gdyby ich zaraz nie pochwyciono! Zbadać odeski palców, — wysłać psy gończe, — radio, — wysoka nagroda: — przecież to takie proste w dzisiejszych czasach!

PESYMISTA: — ...policja nie zrobi tu nic, mój drogi. Tacy bandyci pracują przecież w gumowych rękawiczkach, a zresztą są już dawno zagranicą. Oczywiście samolotem! To tak łatwo teraz!

FLEGMATYK: — ...przejmuję się pan tem? Przecież wszystko zapłaci ubezpieczenie!

ZGORSZONY: — ...słyszalaś. Marysiu?! I to mają być ludzie!

AGENT: — ...proszę, niech pani pisze: „ostatnio mnożą się w zastraszający sposób wypadki kradzieży z włamaniem, dlatego pozwalamy sobie we własnym interesie W Pana ofiarować Mu nasze najnowsze instalacje alarmowe „Securitas”, które na życzenie wypróbujemy na miejscu bezpłatnie i bez zobowiązania”.

HISTORYK: — ...przed kilkoma laty czytałem o podobnym wypadku. Wówczas zakradło się trzech złodziei do kurnika na Woli Justowskiej, ale wtedy zabrał piąc kogut...

ROMANTYCZKA: — ...zakładam się: poza tem wszystkim stoi kobieta!

PEDANTKA: — ...podaj mi gazetę, Władku. Czy niema tam, że stróż był żonaty?

POCIESZYCIEL: — ...stać może jeszcze

Mówiąca książka.

Dr. Lutz Heck, znany podróżnik wydał książkę z opisem swej podróży po Afryce. Do książki dołączone są płyty gramofonowe na których są ujęte odgłosy dzikich zwierząt, krzyki wojenne murzynów itd. Książka ta cieszy się olbrzymim powodzeniem.

mówić o szczęściu, że go na miejscu nie zatłukli.

DOBRY KUPIEC: — ...natychmiast dam ogłoszenie do gazet: „Podpisany oświadcza, że niema nic wspólnego z okradzioną firmą „Fr. Sikorski”, a swój skład wyborowych wędlin i kiełbas nadał poleca łaskawym względem P. T. Publiczności. Jan Sikorski”.

WYCHOWAWCA LUDU: — ...gazety nie powinny robić tyle wrzawy około tego wypadku. W ten sposób zachęca się wprost ludzi do występku.

Wyjątki z najnowszego sennika egipskiego.

Armata — przeczytasz artykuł o rozbrojeniu; **atrament** — dadzą ci weksel do podpisu; **baranów stado zobaczyć** — ujrzysz zebranie wyborcze B. B.

Brześć — poczujesz dziwne bóle w krzyżu; **brzuch zaboli** — przeczytasz w „Kurjerku” artykuł o „poprawie ekonomicznej” świata;

dłuższy wypoczynek — zredukują cię; **dobry znajomy** — odwiedzi się komornik;

fata morgana — otrzymasz podwyżkę pensji; **gwiazdy trzy ujrzeć** — natrafisz na pułkownika; **kaganiec** — prawda w oczy kole;

list otrzymać — zawiadomienie o egzekucji; **myśleć intensywnie** — zamkną cię za poglądy „antypaństwowe”.

nalewać z pustego w próżne — przeczytasz eksposé ministra;

różowe okulary — dowiesz się, że jest coraz lepiej;

usłyszeć dobry dowcip — wkrótce skończy się kryzys.

Żskierki.

Poszukiwacz: Teofil czuje się osamotniony. Daje ogłoszenie:

„Szukam osoby, któraby korespondowała ze mną codziennie”.

Otrzymuje odpowiedź: — „Obstałuj pan na kredyt ubranie u mego krawca”.

Nieporozumienie. — Łaskawy panie, czym pan właściwie jest: bankierem, czy sprzedawcą kartofli?

— ???
— Zważyłem mianowicie ten korzec kartofli, który mi pan wczoraj dostarczył. Muszę stwierdzić, że u pana funt gwałtownie spada...

Sportowiec: — Mówią, że od sportu się ohudnie, a ja tyje coraz bardziej.

— A który sport pan uprawia?

— Zbieram znaczki pocztowe.

Żebrek: — Jak chcecie, mogę wam podarować ten stary płaszcz.

— Dziękuję uprzejmie. Na zimę wyjeżdżam zawsze do ciepłych krajów.

Od Administracji.

Celem uregulowania nakładu prosimy o jak najszybsze uregulowanie prenumeraty

Pamiętaj złożyć ofiarę na rzecz bezrobotnych na ręce

Arcybiskupiego Komitetu Ratunkowego!

M. BONÉ.

14

$$1 + 1 = 3.$$

Przekład Br. J. Falka.

— Tak jest. Żywy nieboszczyk. Durail... Mamy go.

Słuchaliśmy z zapartym w piersi oddechem. Gość bawił w mieszkaniu p. Laroche prawie trzy godziny.

Drzwi otworzyły się znów. Usłyszeliśmy, że nieznajomy pożegnał panią Laroche i zaczął schodzić na dół. Ruszyliśmy za nim nie tracąc czasu.

Ujrzałem go w chwili kiedy wyszliśmy z bramy domu. Przechodził na drugą stronę ulicy tak, że widziałem go tylko z profilu. Nie mogłem powstrzymać okrzyku zdumienia. Był to Durail, był to zamordowany, którego zwłoki znaleziono w domu przy ulicy Orlej.

— Bądź ostrożny — rzekł Lautrec.

W istocie, ostrożność była bardzo wskazana. Zauważyłem, że ścigany przez nas człowiek oglądał się od czasu do czasu, jakby z nieufnością. Zdaje się, że zauważył nas.

Na bulwarze Saint Germain skierował swe kroki do stacji dorożek automobilowych. Ujrzałem, że wydał polecenie jednemu z szoferów i wsiadł do dorożki, która ruszyła z miejsca.

Prędko — rzekł Lautrec.

Wskoczyliśmy do drugiego samochodu. — Proszę jechać za dorożką, która odjechała stąd przed chwilą — rzekł detektyw do szofera.

Rozpoczął się pościg przez ludne ulice Paryża. Lautrec nie spuszczał z oczu dorożki, w której znajdował się przestępca. Nie chciał dopuścić do tego, aby żywy nieboszczyk uciekł mu poraz drugi.

W końcu dorożka stanęła przed wielkim bankiem na ulicy Saint Lazaire. Samochód nasz zatrzymał się również. Wskoczyliśmy z pośpiechem na bruk. Ujrzałem, że szofer dorożki automobilowej, za którą jechaliśmy, otworzył drzwiiczki auta i cofnął się o krok. Na twarzy jego malowało się zdumienie i wściekłość.

Nikt nie wysiadł z dorożki. Podeszliśmy bliżej. Wnętrze samochodu było puste. Żywy nieboszczyk zniknął bez śladu.

Lautrec zbliżył się do szofera.

Lautrec bliżył się do szofera.

— Co się stało? — zapytał.

Jakiś pan — odpowiedział — wskoczył do mojej dorożki na Bulwarze Saint Germain i rozkazał mi pojechać tutaj. Przybywam, otwieram drzwiiczki samochodu... i ptaszek uleciał nie zapłaciwszy mi za przejazd.

Cóż mieliśmy czynić? Przestępca wystrychnął nas na dudków po raz drugi.

Przyjdzie kolej i na nas — rzekł filozoficznie mój przyjaciel, kiedy wracaliśmy z powrotem. — Należało to przewidzieć i przeskodzić jego ucieczce.

Przeszkodzić? W jaki sposób? — wykrzyknąłem. — Nie wiemy kiedy wyskoczył z dorożki.

— To prosta sztuczka i dziwię się, że mi to odrazu nie przyszło do głowy.

Jakto? — zapytałem. — W jaki sposób człowiek, którego widzieliśmy wsiadającego do dorożki mógł nam zniknąć z oczu w biały dzień? Przyznaję, że tego nie rozumiem.

— Wytłumaczę ci to w kilku słowach. Człowiek ten zauważył, że jest ścigany i otworzywszy drzwiiczki samochodu wydał szoferowi polecenie, aby jechał na ulicę Saint Lazaire. Kiedy ten puszczał w ruch motor, nieznajomy otworzył drugie drzwiiczki i wyskoczył z samochodu. Potem, kryjąc się za innymi dorożkami wszedł na chodnik, zmieszał się z tłumem przechodniów i

przepadł. Powtarzam ci, że zachowałem się jak półgłówek. Musimy zacząć od początku, względnie spróbować innego sposobu.

— Cóż chcesz uczynić?

— Mam jedną nadzieję: być może, że przestępca kocha się rzeczywiście w pani Laroche i napisze do niej, względnie będzie usiłował porozumieć się z nią. Wracajmy do domu.

Wsiadliśmy do innego samochodu i wkrótce potem Lautrec i ja znaleźliśmy się w naszych mieszkaniach.

Następne dwa dni zeszyły nam na bezowocnych usiłowaniach zaskoczenia pani Laroche względnie jej gości. Ale nikt jej nie odwiedził a i ona sama nie wychodziła z domu.

Lautrec nie stawiał odzwrotnemu żadnych pytań, aby nie budzić podejrzeń. Teraz jednak zdecydował się na rozmowę z nim.

Ah! — rzekł dostojny odzwrotny tenem protekcyjnym — Pani Laroche podoba się panu... Hm... Cóż zrobić. Niestety wyjechała z domu w dłuższą podróż, jak mi oświadczyła przy pożegnaniu tak, że chwilowo musi pan poprzestać na marzeniach.

(Ciąg dalszy nastąpi).